

WOORDENBOEK DER VLAAMSE DIALEKTEN.

Rijksuniversiteit Gent
Seminarie voor Vlaamse Dialektologie
Elandijnberg 2, 9000 Gent
Tel.: 23 38 21 (10 lijnen)
Toestelnr.: 4104

VRAGENLIJST 10

maart 1976

HET ERF.

Dialekt van: .....; Provincie: .....
(stad, gemeente, dorp, gehucht, wijk)

Wilt u de dialektwoorden slechts invullen voor één plaats en niet voor ruimere gebieden. Bij onlangs gefusioneerde gemeenten geeft u de naam op van het oorspronkelijk dorp. Bijv. dialekt van Dudzele (gemeente Brugge); provincie: W.Vl. Zoek daarom ook steeds een ter plaatse geboren dialektspreker als zegsman op. Vergeet ook niet zo duidelijk mogelijk de plaatselijke uitspraak weer te geven en eventueel daarnaast de vernederlandste vorm ter verduidelijking.

GESPROKEN DOOR:

OPGETEKEND DOOR:

naam: ..... naam: .....
geboortjaar: ..... geboortjaar: .....
beroep: ..... beroep: .....
geboorteplaats: ..... geboorteplaats: .....
geboortempl. moeder: ..... volledig adres: .....
geboortempl. vader: .....
.....

UITSPRAAKSPELLING: I.P.A., woordenboekspelling, persoonlijke spelling.
Onderstreep wat past.

Hoe heet in uw dialekt:

1. de vrije ruimte tussen de gebouwen van een boerderij

TOEGANG TOT HET ERF

2. de onverharde weg van de straat naar de boerderij, breed genoeg voor een rijtuig

3. een smal pad voor voetgangers van de straat naar het erf

4. de opening waardoor men het erf oprijdt; deze is gewoonlijk afgesloten met een hek of poort

5. de houten poort die toegang geeft tot het erf

19. de stoep voor de stallen op het erf?	
20 de waakhond (bandhond) op een hoeve	
21. het hok van die hond	
22. eventueel de afgesloten ruimte voor of rond het hok van de hond	
23. de ketting waar de hond aan vastligt	
24. de lange ladder die onder de oversteek van het dak van schuur of stal is opgehangen	
25. Kent u een aparte naam voor het gedeelte van het erf waar de voederkuilen zich bevinden?	
26. Hoe heet een kuil of afgedekte hoop voor het bewaren van bieten a.hoop b.kuil	
27. Hoe heet een kuil of afgedekte hoop voor het bewaren van aardappelen a.hoop b.kuil	
28. Hoe heet een kuil of afgedekte hoop voor het bewaren van groenvoer a.hoop b.kuil	
29. Hoe heet een kuil of afgedekte hoop voor het bewaren van gras a.hoop b.kuil	
30. Hoe heet een kuil of afgedekte hoop voor het bewaren van loef van bieten a.hoop b.kuil	

42. een hoop waarop men onkruid e.d. tot mest laat rotten (Ndl. komposthoop)

HET KORENERF

43. het plein (of stuk land) waarop de korenrijen staan

44. Was dit plein omheind? Zo ja, waarmee? (haag, draad, omgeven met grachten...)

45. Waar is dit plein gelegen ten opzichte van het erf?

DE WATERPUT

46. Hoé heet in uw dialect: een open waterput, waar men grondwater uit put?

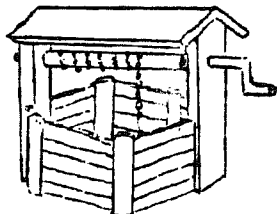
47. het geheel van zich in de grond bevindende wanden van de put

48. het gedeelte van de putschacht dat boven de grond uitsteekt?

49. een opening daarin om de puttemmer bij het ophalen van water gemakkelijker te kunnen grijpen

50. de fundering van de putschacht in de vorm van een houten cirkel waarop het metselwerk staat.

51. Kent of kende u het type waterput (zie afbeelding) waaruit men de puttemmer ophaalt d.m.v. een ketting aan de windas? Hoe heet/heette zo'n put?

62. de gemetstelde kuil waarin de mesthoop wordt aangelegd	
63. het mestwater (= sap dat uit het vuile stalstrooisel vloeit)	
64. de peel of kuil waar vroeger het overtollige vocht van de mesthoop vloeide	
65. de gemetselde kuil waarin de gier (aal, beer of bouwd) en het mestvocht bewaard worden	
66. het deksel van die kuil	
67. de sekreetput, put voor de menselijke excrementen	
68. de stiklucht in een gierkuil (wulf, wolf...)	
69. een al of niet gemetselde put waarin het vuile water (gootwater, afvalwater van de keuken, enz.) zich verzamelt en waardoor het in de grond wegtrekt	
70. de goot of greppel waarlangs het vuile water naar die put stroomt	
71. de gele vlieg die op mesthopen en andere vuilnishopen aast	
DE ROSMOLEN OF MANEGE	
72. het draaiend tuig, hoofdzakelijk bestaand uit een tandwiel en daaraan bevestigde disselboom, dat door een paard in beweging wordt gebracht en dient om een dorsmachine, karn of dgl. aan te drijven	
73. het bergje of de verhoging op het erf waarop de rosmolen geplaatst werd	

NAVRAAG "WEILAND" .

Voor het dialect van uw gemeente kregen we twee woorden voor "weide":
..... en .....

a) Is er een verschil in betekenis, m.a.w. is wat u ..... noemt een ander soort weide dan wat u ..... noemt ?	
b) Indien er geen verschil in betekenis is, welk woord is volgens u het oudste in uw dialect ?	
c) Welk van de twee woorden wordt het meest gebruikt ?	
d) Had ..... vroeger een andere betekenis dan nu ?	
e) Zijn er, voor wat betreft de betekenis van ..... en ..... opvallende verschillen tussen uw dialect en dat van de naburige gemeenten ?	

NAVRAAG "WEIDEN"

Voor uw dialect wordt ..... verklaard als .....

a) Komen in uw gemeente veel zulke weiden voor ?	
b) Is het woord ..... <u>eigenaam</u> (en dus toepasselijk op één welbepaalde weide) of <u>soortnaam</u> (en dus toepasselijk op alle weiden met die kenmerken) ?	
c) Had ..... vroeger een andere, eventueel ruimere betekenis dan nu ?	
d) Is het woord ..... algemeen gekend en gebruikelijk in uw dialect, of is het verouderd ?	
e) Weet U of de betekenis van ..... in uw dialect overeenkomt met de betekenis van dit woord in de naburige dorpen ? Of zijn er opvallende verschillen ?	